

Friedrich Merz paait links en gooit de financiële cohesie van Europa te grabbel

Door [Derk Jan Eppink](#) - 20 maart 2025
Geplaatst in [CDU](#) - [Duitsland](#) - [Friedrich Merz](#)

Friedrich Merz, fractieleider van de CDU in de Bondsdag, heeft na de verkiezingen van 23 februari een 'Gesinneswandel' ondergaan. Hij voerde een rechtse campagne, vooral op migratie, maar dreigt als komend Bondskanselier aan de leiband van de Duitse socialisten (SPD) en Groenen te lopen. Hij praktiseert het omgekeerde van wat hij vóór de verkiezingen predikte. Dat levert hem een groot geloofwaardigheidsprobleem op. Vooral bij zijn eigen kiezers.

Dinsdag steunde de Bondsdag - met 513 leden voor en 207 tegen - het financieel pakket om 1.000 miljard euro te lenen op de kapitaalmarkt voor 'investeringen' in infrastructuur en defensie. De Duitse schuldgraad, nu 63% van het bruto binnenlands product (bbp), zal met dit bedrag oplopen in de richting van de 100%. Duitsland wordt 'Schuldenland'.

De 'schuldenrem' is begraven

Vóór de verkiezingen keerde Merz zich tegen 'schulden maken' en prees de 'schuldenrem' in de Duitse grondwet om burgers tegen een spilzuchtige overheid te beschermen. Dat bleek bedrog. Zijn grote coalitie van socialisten en christendemocraten (Groko), wordt de grootste schuldenmaker uit de geschiedenis van de Bondsrepubliek.

De 'schuldenrem' is ceremonieel begraven door een wijziging van de grondwet. De rem stelde dat de Duitse federale overheid de schuld maximaal met 0,35% van het bruto binnenlands product (bbp) mag verhogen. Met een bruto binnenlands product van 4,3 biljoen euro in 2024 gaat de Bondsrepubliek in

Friedrich Merz paait links en gooit de financiële cohesie van Europa te grabbel

de loop der jaren 1 biljoen (1.000 miljard) lenen. Deze Schuldenbremse werd opgeruimd door de 'oude' Bondsdag omdat er nog een tweederde meerderheid was van christendemocraten, socialisten en groenen. In de nieuwe Bondsdag, die volgende week dinsdag aantreedt, is die er niet meer door de winst van de uiterst-rechtse Alternative für Deutschland (AfD) en het verlies van socialisten en groenen.

Merz had weliswaar weinig keuze want AfD wordt door de andere partijen uitgesloten, hoewel het zich bij de Bondsdagverkiezingen verdubbelde naar 20,8% van de stemmen, en 152 zetels in de Bondsdag. AfD zit, in tegenstelling tot de PVV in Nederland, achter een 'Brandmuur'. Merz was veroordeeld tot regeren met de SPD; beide samen hebben een kleine meerderheid.

De onderhandelingstalenten van Merz bleken zwaar overschat. Fractieleider Christian Dürr van de liberale FDP (die uit de Bondsdag verdwijnt) zei tijdens het debat van dinsdag dat Merz als onderhandelaar volledig had gefaald. 'U bent gaan praten met de SPD, hebt alles weggegeven en gedacht: nu krijg ik mijn dingen terug. Maar u kreeg niets.' Als socialisten onderhandelen willen zij alles binnenhalen. Merz had maar één coalitiekeuze, en stond daarna met lege handen. Het schuldenpakket van 1.000 miljard euro was een cadeau aan de SPD. De Duitse burgerlijke pers was in alle staten, en *Bild Zeitung* woedend.

Cadeautje voor de Groenen

Het werd echter nog erger want voor de uitschakeling van de schuldenrem was een verandering van de Duitse grondwet nodig, en moesten CDU/CSU en SPD aankloppen bij de Groenen. Die eisten meteen een flinke duit in het zakje. Het schuldenpakket bestaat uit 500 miljard euro voor verbetering van de Infrastructuur. Het kreeg de naam 'Sondervermögen' maar het moet gewoon worden terugbetaald. Daarnaast wordt er 500 miljard euro uitgetrokken voor de versterking van de Duitse defensie.

Merz ging in onderhandeling met de Groenen en bood hun 50 miljard voor milieubeleid uit het Infrastructuurfonds. De Groenen voelden zich beledigd: te weinig. Merz bood meteen 100 miljard: deal!

Desastreuze 'groeirem'

De Groenen kregen nog een cadeau, en nog erger: de klimaatneutraliteit van de Duitse economie rond 2045 moet in de grondwet worden ingeschreven. Het klonk alsof het een mager toetje was, maar economisch is het desastreuus. De Duitse economie zit al drie jaar in een recessie, de de-industrialisering neemt toe en de burgers verarmen. Het verdienvermogen van 'Standort Deutschland' is kapot. Op de 'schuldrem' volgt de 'groeirem'.

Realisering van dit klimaatdoel is vrijwel onmogelijk, want ook de atoomcentrales blijven gesloten. Duitsland krijgt hogere energieprijzen, blijft economisch kwakkelen en zadelt zichzelf op met een

Friedrich Merz paait links en gooit de financiële cohesie van Europa te grabbel

verplichte klimaatneutraliteit in 2045. De grondwet is er, in tegenstelling tot Frankrijk, geen vodge papier. Ngo's zullen, met overheidssubsidie, naar de rechter stappen om klimaatneutraliteit in 2045 af te dwingen. En 'fossiele' investeringen blokkeren. Dit is een gifpil voor Duitsland. Maar Merz vond coalitievorming op korte termijn belangrijker dan de gevolgen op langere termijn.

Alice Weidel, fractieleider van AfD, zei in een vorig debat: 'Herr Merz, u kunt het niet. Ik moet zeggen dat Angela Merkel op dát punt gelijk had. U kunt het niet.' Een striemende opmerking.

De 'investeringen' werden in de Bondsdag verkocht met veel bangmakerij. Er zijn immers twee notoire slechteriken: Trump en Poetin (die overigens op dat moment telefoneerden over een vredesregeling voor Oekraïne). Merz wierp zich op als visionair die 'rood en groen' wist te paaien, zoals: 'een eerste grote stap naar een Europese Defensie Gemeenschap'. Merz deed alsof het een nieuw idee was, maar in 1952 werd er een Europese Defensiegemeenschap opgericht, met Duitsland, Frankrijk, Italië en de Benelux-landen. Dat zogenoemde Plan-Pleven bepleitte een Europees leger (toen al), maar het verdrag is nooit geratificeerd.

Merz kocht iedereen in, behalve zijn kiezers

Nu de Bondsdag het financieel pakket goedkeurde, moet de Bondsraad, waarin de afgevaardigden van de Bundesländer zitten, dat ook doen - met tweederde. Hun probleem: deelstaten mogen sinds 2020 geen structurele schulden maken. Merz biedt: 100 miljard uit het Infrastructuurfonds. Hosanna! Zelfs Beieren stemt in want minister-president Markus Söder wil meer Mütterrente, extra pensioen voor vrouwen die kinderen grootbrachten. Elke *Landesvater* of *-mutter* heeft wel een verlanglijstje. Merz kocht iedereen in: rood, groen en de deelstaten. Maar zijn kiezers liet hij in de kou.

Winnaars van deze schuldenlawine zijn de groenen met hun grondwettelijk afgedwongen klimaatneutraliteit rond 2045. De verliezers zijn Duitse belastingbetalers. Duitsland droomt van een 'schoon geweten' maar de weg naar de fossielvrije maatschappij produceert een planeconomie met bureaucratische directieven en subsidies voor gewenst beleid.

De Zweedse batterijenfabrikant Northvolt bouwde een productiebedrijf in Noord-Duitsland. Vorige week ging Northvolt failliet. Te weinig vraag. Tesla heeft in Duitsland de grootste fabriek voor elektrische auto's, maar boert achteruit. De subsidies lopen ten einde en de kunstmatige markt stort in. De economie van de DDR werkte op die basis, maar Merz en zijn rood-groene vrienden hebben niets geleerd van dat socialistisch experiment dat vrije marktcorrecties ontbeert.

De schuldenlawine heeft een grote impact op Europa. Het Stabiliteit- en Groeipact om begrotingstekorten en overheidsschulden binnen de perken te houden, onderging eenzelfde lot als de schuldenrem. *Kaltgestellt*. Lidstaten mogen meer geld uitgeven voor defensie, tot 1,5% van het bbp, dat niet meetelt in de stabiliteitscriteria: een begrotingstekort van maximaal 3% en een schuldratio van maximaal 60%.

Friedrich Merz paait links en gooit de financiële cohesie van Europa te grabbel

Ijs onder schuldenpaleis wordt dun

Uitgerekend Duitsland zondigt, wat als muziek in de oren klinkt van president Macron. De Franse staatsschuld bedraagt 115% bbp. Voormalig Duits minister van Financiën, Wolfgang Schäuble, zei ooit dat Duitsland 'Zahlmeister und Zuchtmeister' was. Duitsland betaalde maar eiste ook fiscale discipline. De *Zuchtmeister* is dood.

Dit raakt ook de Duitse kredietwaardigheid; als het Duitse verdienvermogen kwakkelt worden leningen duurder. Duitsland staat bovendien borg voor leningen die de EU op de kapitaalmarkt vergaart, zoals het Corona Herstelfonds en het Defensieplan van Von der Leyen. Als Duitsland zijn AAA-kredietstatus verliest, wordt het schuldenpakket duurder. Alleen Nederland en Luxemburg voldoen dan nog aan de AAA-status. Het ijs onder het schuldenpaleis wordt te dun. Duitsland is onmisbaar voor financiële cohesie in Europa. Uitgerekend Merz gooit dat te grabbel.

Eind 2024 verscheen 'Rechtsomkeert', het nieuwe boek van Derk Jan Eppink. Daarin schetst hij in heldere taal hoe zich in Europa, de Verenigde Staten en zeker ook in Nederland een politieke omwenteling voltrekt. Het boek verscheen bij Uitgeverij Blauwburgwal, kost € 22,95 en kan onder meer [HIER](#) worden besteld.

Wynia's Week verschijnt drie keer per week, **156 keer per jaar** met even onafhankelijke als broodnodige artikelen en columns, video's en podcasts. U maakt dat samen met de andere donateurs mogelijk. [Doet u weer mee?](#) Hartelijk dank!